

Metody mapování veřejných prostranství a území

Za účasti občanů se analyzuje nebo mapuje území a sbírají se podněty pro jeho revitalizaci. Snahou je popsat území z různých úhlů pohledu a ty pak následně sdílet. Do skupiny těchto metod můžeme řadit:

- City (Urban) Walk
- Mentální mapování
- Mapy vnímání místa
- Pocitové mapy

Plánování tvorby a obnovy veřejných prostranství, analýzy stavu území

Pokročilá náročnost

Facilitátor by měl pomoci navodit příjemnou atmosféru a podpořit účastníky k odbourání ostychu z prezentace vlastní práce

Určeno až pro stovky účastníků

Desítky účastníků

Do 1 týdne

2-3 hodiny

Návaznost na jiné metody

Metody lze kombinovat s jinými metodami analýz a [plánování obnovy veřejných prostranství](#)

Popis

Za účasti občanů se analyzuje nebo mapuje území a sbírají se podněty pro jeho revitalizaci. Část práce může probíhat individuálně a poté obvykle i ve větší skupině. Cílem je popsat území z nejrůznějších úhlů pohledu a tyto pohledy navzájem sdílet. Během setkání tak účastníci sdílí hodnoty území, své způsoby využívání města, své chápání historie města, což vede k většímu pochopení zájmů dílčích skupin obyvatel (starousedlíci, maminky s dětmi, náctiletí apod.).

Popis cílů metod(y)

Cílem všech metod je shromáždit informace o řešeném území nebo prostranství zejména s ohledem na to, jak dílčí místa v rámci území vnímají obyvatelé. Důležitou součástí tohoto mapování je i emotivní stránka zažívání místa. Nejde tedy jen o racionální analýzu problémů, ale rovněž o „analýzu“ typu prožitku daného místa. Výsledkem tak může být: *problémová mapa, mapa oblíbených míst, mapa významných míst, mapa krásných míst, mapa míst k rekultivaci* apod.

Cílová skupina

Obyvatelé z okolí řešené lokality, návštěvníci, uživatelé místa

Kroky

1. Jasně definovat řešené území
2. Prezentovat záměry projektu a způsob mapování názorů
3. Pozvat dotčenou skupinu na řešené místo nebo veřejné setkání
4. vést účastníky procesem tvorby vybraného typu mapy
5. vést skupinovou diskusi k mapám jednotlivců
6. Zpracovat syntézu map, postřehů a námětů vzniklých během mapování nebo skupinové diskuze

Specifika dílčích metod

- **City Walk:** Dílčí místa pro obchůzku jsou předem vybraná. Účastníci lepí na připravené plakáty s grafickým znázorněním dílčích pohledů post-ity (lepící lístečky) s popisem vnímání místa nebo si dělají osobní poznámky, které poté sdílí ve skupině.
- **Mentální mapování:** Mentální mapa je mapa okolního světa, kterou každý z nás nosí v hlavě. Obsahuje to, co ve svém okolí subjektivně považujeme za nejdůležitější. Liší se tedy do jisté míry více či méně od reality, je individuální a jedinečná. Důraz je kladen na grafickou podobu mapy. Ta vypovídá o tom, jak účastníci lokalitu vnitřně prožívají.

Charakter a povaha kresby je poté interpretována vnějším expertem. Mentální mapy se dají využívat bez podrobného slovního komentáře.

- **Mapa vnímání místa:** Jde o vytváření mapy do částečně předpřipravené mapy nebo na čistý papír. Kromě záznamu míst dle kategorií (oblíbená místa, místa, kde se scházejí lidé, krásná místa, tajemná místa, významná místa, místa pro děti, ošklivá místa apod.) se ke každému místu (nebo na zvláštní papír) ve skupinách napíše slovní komentář s charakteristikou místa, jeho významu a důvodu jeho výběru.
- **Pocitová mapa:** Jde o metodu, která je nejméně časově a organizačně náročná. Její výstupy ovšem nejdou příliš do hloubky. Na mapu vybraného území občané lepí body, nebo připínají barevné špendlíky podle zvolených kategorií (místo nebezpečné, místo krásné, místa, kde lidé odpočívají, baví se apod.). Mapa tak dává graficky přehledný obraz toho, jak lidé místo vnímají.

Zdroje a pomůcky

- Mapy pro individuální i skupinovou potřebu (formát A3 - A0)
- Fixy, pastelky, tužky apod.
- Papíry pro poznámky
- Postity, barevné lepicí body, barevné špendlíky

Co je třeba pro kvalitní využití těchto metod a facilitaci souvisejících setkání?

- Dobré vysvětlení cíle setkání
- Srozumitelné vysvětlení kategorií míst a způsobu jejich zaznamenání do mapy
- Před malováním uvolnit atmosféru (odbourat ostych z potřeby preciznosti a krásy způsobený stresem ze srovnávání)
- Průběžné povzbuzování účastníků a kontrola, jestli zadání porozuměli a naplňují ho
- Pomoc s prezentací map všech účastníků nebo skupin (pomoci jim překonat ostych, popř. s formulacemi)
- Podle dohody s organizátorem dovést setkání k očekávaným výsledkům (např. výběr prioritních míst, která je potřeba obnovit)

Příklady, zkušenosti, literatura apod.

- Urban Walk: [Projekt Trenčín si TY](#)
- Urban Walk: [Projekt revitalizace Kamenného náměstí v Bratislavě](#)
- Mapa vnímání místa: [Jihomoravská komunitní nadace](#)